

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polí'ich.

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: **Molas, 24, entressol**

Número so t, 5 céntims.

Atrasats, 10 céntims.

USCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas. - Mitjany 1'50

Las suscripcio s del inte ior rebrán l f u e i e cuadernat

Ja ha sortit la comedia d' actualitat

LAS FESTAS DE NADAL O

APUROS ESTUDIANTILS

¡GRAN EXIT!

LA SETMANA

Los senyors de la Companyia del gas continúan fent de las sevas. Lo públich, aquell públich que durant l' anterior augment de las tarifas consumidoias fins allavors estipuladas, protestá d' una certa manera contra los motius (poderosos segons ells) d' una puja tant sumament escandalosa; aquell públich tornó á repetir s' ha endormiscat de tal modo que ni los repichs de la campana de la Seo bastarian per ferlo despertar.

En aquel entonces, com diuhen els castellans, Barcelona entera no necesitá cap poder superior per fer la protesta en deguda forma. Molt al contrari, eran los fills d' un poble los qui baix una idea unánime promogueren la causa.

Lo fracás que d' ella hi hagué ningú se l' ha pogut explicar. Recordo molt bé las conversas que relatives á dita cosa comentaba cada hu en la seva forma. Ningú tenia culpa y tothom tenia rahó.

La companyia *llumanera* (puig aquesta es la frase amich lector que mes li correspon, sentint moltíssim que s' ofenguesin per semblant paraula,) presenta de nou un presupost relativament mes car que l' anterior. Fins avuy ningú ha dit res. Tothom s' acontenta en gratarse la butxaca. S' han presentat alguns projectes contra la citada companyia, s' han reunit alguns industrials portant á cap l' analisis del nou presupost presentat. Pero es alló, molt soroll y pocas nous. Lo que mes se necessita es de lo que s' está mes faltat; lo coraje en aquets casos val molt, y per desgracia á Barcelona, y no dich ella sols, sino l' Espanya en pés, es de lo que mes li manca.

Lo nostre públich tant amant de las economías se deixa arrastrar per l' impuls d' una corrent qu' el porta sense adonarsen á la ruina. L' explotació segueix pás per pás los seus derroters y al arribar á cert punt s' en adona que l' ha conduit per un camí rublert d' espinas.

Animo barcelonins! No volgheu deixar enrera lo nom de vostres antepassats. Sigheu animosos y desfeieu los perills.

Teniu mil medis en planta per puguer combatrer los problemas plantejats per la companyia del gas, destacant entre ells, marvellós com sempre, la llum radiant del *acetileno*, la llum qu' ha d' eser en nostre nou sigle lo Rey qu' ha d' abatrer las felonías que fins laia hems suportat.

Varis industrials han tractat respecte á aquesta materia de donarli tot lo renaixement y adelants necesaris, mereixent menció apart lo conegut matalaser de la plassa Sta. Ara D. Ramón Noguera, qui ha posat tots los seus estudis referents á la mrtexa. ¡Sols ell podia terho puig sent matalaser que mes indicat qu' ell per treurens la llana!...

No es article de bombó ni molt menos lo que m' he proposat demostrar. Es tant solsament fer veure lo mes palpable posible lo qu' alguns ulls no saben distingir. Lo meu objecte sols es treure la vena d' alguns encegats. ¡Deu fassi que m' escoltin!

MONFONT.

CRONICA HUMORISTICA

—Hont va tan cremat, Ambrós?
 —Dispensi, no 'l veyà Andreu com está?
 —Be... y la familia?
 —Tothom bo... Y vosté que te?
 està tot roig...
 —No m' en parli es ich, creguí, que no hi veig ¿que no ho sap?
 —Donch que l' hi passa?
 —Casi res, ¡no hi han bitllets! figuris...
 —Per xó s'apura?
 —Sí m' apuro, diu, ja ho crech Vosté no sap qui es la dona vosté no ho sap pas, Andreu.
 —Pro ab aixó que hi té que veurer.
 —Que hi te que veurer? pobret! jo com sap tinch á ma esposa qu' es tot l' any un angelet 'm cuyda, 'm mima, m' atipa y casi puch dir ben be qu' ab vint anys de matrimoni no hem disputat un moment; solsament quant ve la rifa de Nadal, ¡Ay fillet meu! Corre Ambrós, diu, compra un de- (cim un decim tot senceret qu' aquest any lo cor m' indica que sens cap dupte treurem... y ja 'm te treyent deu duros y á comprá 'l ditxós bitllet Mes aquest any quant va veurer que valian doble preu va dir: fora no vull decims, no vull protegí 'l govern

perque aixó es un lladronici
 —Si noya fas molt ben fet— y aixís tranquils continuaba m pro tot d' un plegat ¡fillet! 'm crida y 'm diu: Ambrós vull un decim! prompte, ves, eixa nit he vist en somnis lo número quatre mil cent tot voltat de saquets d' unsas de duros y de bitllets ¡ni hi ha dupte, Ambrós! ves com-)pral que aquest' any segú treurem. Y veliaqui; jo prou busco pro es inútil mon anhel lo bitllet aquet no 's troba y en vritat no sé que fer ¿que l' hi dich á la Poneta? aconsellim vosté, Andreu, que no sé per hont navego, ¡pobre de mí! estich ben fresch!
 —Pues l' hi diu lo que fa 'l cas.
 —Ca, *hombra*, ca; aixó no pot ser perque estich cert, en ma casa fore ficárhí l' infern.
 —¿Y donchs, com s' ho arreglara?
 —¿De quin modo? aixó no ho sé mes si que costi 'l que costi jo tinch de trobá 'l bitllet ó quant menos fer compendre que l' he trobat.
 —Ja está fresch!
 —Pasihobe.
 —Tant gust de veurel.
 —Moltas gracias, Andreuhet.

BOCA CECA

LA QÜESTIÓ SON CENTIMS

La part periodística 's va embrutant d' una manera deplorable y ab tot y sapiguer com sabem de molt temps, que lo que busca son pessas de 5 centims no 'ls creyem tan interesats. Un agafa un periodich cualsevol afanyós de llegir notícias, d' enterarse de lo que passa, y efectivament resulta tot lo contrari.

Tot d' un plegat topa ab una gacetilla que li crida l' atenció, y després resulta qu' es l' anunci d' una casa de teixits ó de sombreros: l' altre dia mateix va á mas mans un periodich y llegeixo lo siguent:

Ayer por la mañana todos los que pasaban por la calle C. se agrupaban

ansiosos de saber el resultado de una disputa que se agriaba por momentos. Dos señoras elegantemente vestidas disputan respecto las extraordinarias remesas de géneros de invierno que ha recibido la casa, etc., etc.

Inútil es dir que vaig fer lo periodich en mil trossos malehint l' esprit anunciant dels comerciants, com també la gana de las empresas periodísticas. Aixó qu'ho fassi un *Noticiero* 's compren; pero 'm sembla imposible qu'altres periodichs de mes talla y mes veics descendeixin en aquet terrenó, per que possarse en aquet nivell, es rebaisarse massa.

Al *Noticiero*, quin esprit de mercantilisme es mercedísim, ja sabem que quant la bosa sena no sab dar cap despreci puig al costat d' un anunci religiós no te cap reparho posar hi un a bona recomendació per l' *eixerit* y moral periodich *La Vida Galante útil á las familias* y sobre tot agradable per sos dibuixos indicents.

Vaya: picu gana y á contentarse ab los anuncis de última plana, ó si les convé anyadeixinli coses ó tres mes. pro no denguin los xascos als compradors que 's rascan la butxaca per enterarse de la situació.

PAU GUITERAS.

Carta desclosa

Al eixerit escriptor Pau Rosés

Amich Rosés: no se qui
t' aconsella malament;
puig presnmo, francament,
que no vas per bon camí.

Tú 'm demanavas fa días,
y creu que no se per què,
lo meu parer sapiguer
en questió de... bogerías.

Pues bogería y no poca
es casarse; en ma opinió
es un plat que encar que 's bo
á tothom torna á la boca.

Ya és bo 'l matrimoni, sí,
pro dura tan sols vuit dias:
los v. it primers: ¡si sabías
los restants! ¡Alió es patir!

De solter tens llibertat,
ningú 't mana ni 't critica,
cap sogra 't fa la... mujica,
en fi: que no estás lligat.

Un cop casat, ja var a
situació tan riallera,
tan, Rosés, que m' espèvera
sols de fer la apología.

Alló es un martiri etern,
un sufrir inacabable,
situació sols comparable,
ab lo que deu ser l' infern.

Dirás, ho ting per segú,

que 'n cosas de feminisme
la nota del pesinisme
al tocarla soch molt du.

Res de aixó; jo per la dona
sento viva admiració
tant que perdo la raó
quant n' veig una de bona.

Y tota noya escanyenta
sigui soltera ó casada
lo mateix que á tí m agrada
y com á tothom me tenta.

Pero es de ton curta vida
la tentació sobre mí
que del meu servell. ¡oh! ¡s!
l' allunyo l punt ¡desseguida!

Creume noz no t emboliquis
y viu solter com fins are,
es millor vida de frare
encare que t sacrificuis,
de dormir sol quant fa fret
que n cambi pe l Juliol
es molt millor dormir sol
per estar sempre fresquet.

Es aquesta ma opinió
y t faig promesa forma
que no m casaré ¡oy tal?...
fins que trebi un partit bó.

E. THOMÁS

Devant las ruinas del Monáster de Sant Pere de Roda

(PROVINCIA DE GIRONA)

No 'm dol lo cansament, cada vegada,
que penso veni á tu mon cor s' anima,
y es que 'm faig l'il-lusió que vaig á veurer
al antich que al deixar-lo ja l' anyoro,
Qué vol di 'l camí fet? Si encara faria
tres horas mes. si tres mes ne fates in
mentres tingués per fita lo trobarte
no 'm faria pas res caminar sempre,
¡Ah si jo fos l' hereu de aqueixa serra!
si fossis meu, com t' enjolleyaria
y faria malgrat quedés sens forsas
que de nou en ton cemple s'aixequesim
los cants que un jorn ditxos hi ressonaren.
Jo voldria altre cop veurer als monjos
pel claustre bo y llegint cosas divinas
mentres que los novicis enmenavan
son pas á visitarme Sta. Elena,
Jo voldria altre cop poguerhi veurer
sorrisent á l' Abat donant audiencia
als mes sabis del mon, per aclarar los
los duptes terrenals que 's corseavan.
Jo voldria altre cop, veurerhi lo séquit
de gran Emperador, que ve á flectarne
sos genolls, y son ceptre humil deposa
al peu del Rey de reys perque 'l llumeni,
perque avivi la fe que 'n son cor niha.
perque li donga acert en son Imperi.
Jo voldria, com tu altres jorns vegeres,
veurer de peregrins grans estoladas,
veurer los teus mercats, tos jorns de gloria,
ressucitar d' un cop tot lo que fores,
reconstruhirte igual com avanst era 'ts

¡Mes no só qui per xó, y tant sols en somnis
podré realisar tal escamesa!
Per venrerhi lo que vull, prime haig de clou-
rer

mos ulls á lo que veig; y ab los de l' ánima
reseguir tas tribunas, lo teu claustre,
lo creuer y la cripta encara servantse
de la ma del profa que 'ls apeòrega.
Yaixi 'm faig l'il-lusió que encara 'm trobo
rodejat d' una gent qual crim terrible.
era pregar á Deu y separarse
de la corrent del mon motls cops dclenta.
Y perque l'il-lusió molt mes rodona
siva á los meus sentits, aixams d' abellas
ab lo seu dols sumzit semblan per gala
de remembrar del chor los antichs cantichs
y goso ab sa remor, talmont me sembla
sentir llunyá lo cant pausat dels monjos.
Mes desclouent mes ulls veig las ruinas
qu' nn cop la tramontana y altres l' home
van tornant lo seu ser; corps d' ala negra
gripaus y altres reptiles de mala bava.
Ja 'm poso trist, mas galdas de veronyia
amago entre mas mans. y ploraria.
¡En cau de corps la joya del Pirine!
¡En cau de serps l' estuiz de la fe nostra!
Ja que jo no pot ser, ni qui podria
pensar tornar las cosas al que foren,
¡Deu vulla per so cós y deixa meva
que ditxos un altre jora puga ovirarte!

JOSEPH ABRIL VIRGILI.

DE TOT ARREU

—Lo dinmenge prop passat tingué lloch en la Associació de Catòlics una vetllada en honor de la Inmaculada Concepció. Acupá la presidencia per delegació de nostre venerable Prelat lo Dean d' aquesto Catedral Dr. D. Jaume Dach's tenin á sos costats als membres de la Junta Directiva y al Tinent d' alcalde D. Jaume Trabal. La part literaria estigué confiada al Srs. Colom, Bruna, Casals, Boloix y Batlle que merexen en molts aplausos per part de la nombrosa concurrencia com també 'ls meresque D. Joaquín Cassedó y don Ramón Guitart en la interpretació de las pessas «Kirie», «Sanctus», «Jesús als pecadors», «Lo goig del caçador», «Rumoreta», «Caesons catalanas» y «Y la Calma».

En los solos y sobresortí la Srta. Paria qui al acabar lo seu treball escoltá una ruidoso salva de aplaudiments y felicitacions.

Lo discurs estigué confiat al Dr. Joaquín de Font y de Boter.

—Per lo mateix objeete 's vegeren lo dilluns plens los salons de la Joven-tut Católica. Presidia en representació del Excm. Sr. Bisbe lo Canonche doctor E. Jaume Almera acompanyat dels membres de la Junta. Comensá ab la lectura de la Reglamentaria Memoria per lo Secretari. Segón. D. Ramón de Marull. Llegiren bonicas poesías los Srs. Viga, Rocafort, Torra, Carner y Pradell, aquets dos últims las llegiren originals. Lo discurs estigué confiat al Vis-president D. Joseph Mª de Nadal qui com los demás mereguera molts aplausos que 'ls hi tributá la distinguida concurrencia. La part musical confiada á la Srta. Paria, y als Srs. Marcet, Pujol, Gmenez, Castro, Cucala, Ros y Bargallo dirigit per lo soci académich Brul Masvidal no desmeresqué en res de la literaria.

—Per lo mateix fi se hi celebrá una vetllada en lo Centre Moral de San Francisco en la que hi llegiren sentidas poesías los socis Bardes Garraldá, Gelabert, Malico, Cots, Pradells, Suigi y Brut, Camprubí, á quins se tributare i justos aplausos.

Los Sres. D. Juan Bta. L'ecorart y Dr. D. Delfi Dona l'iu estigueren encarregats de's discursos de fido y de gracias, en quins estigueren molt felisos. La part musical fou executada per los senyores Alemany, Daró, Durán, Artiz Sicars, Mañá y Brut-Palau.

La concurrencia que ompia lo sa'ó d'actes en sortí molt complascuda.

—Análoga funció se celeb'á en los claustres de Sta. Ana á carrech de l'Academia dels Sts. Just y Pastor. Ocupá la presidencia lo Conciliari doctor don Joseph Idefonso Gatell. En la part literaria siguere i molt aplaudits los académichs Arraut (J. y F.), Armengol, Mercé, Coma, Cabedo, Virgili, Cubells y Rosa. Lo president D. Antoni Marca feu un breu pero delicat discurs.

La part musical no desmeresqué en res de la literaria, enent confiada a's Sres. Perez, Plantada, Baqué, Pascual, Baget, Güell, Arra, Bussa, Mas y Brusco, dirigit per lo aprofitat jove Joseph Pareles, essent aquest molt felicitat. En los solos se hi distingí el tiple Sr. Lloveras. Lo discurs de gracias estigué confiat al secretari Sr. Mas.

—Lo disapte passat y en lo colegi de S. Joseph (Condal, 35) se hi celebrá una vetllada en honor á la Purísima Concepció á carrech de la Congregacio establerta en lo mateix colegi. Ocuparon la presidencia lo insigne poeta M. Verdaguer acompanyat dels Revts. Dr. Gatell y Dr. Rignalt y altres Germans del colegi. En dita vetllada se hi distingueren los joves Lozano, Estrader, P. J. de Reinoso, Cams, M. Creus, Setó, J. de Boló y Millet. Acabá la vetlla la ab lo cant del «Himne á la Verge», letra de M. Verdaguer y música del mestre Robert Goberna.

—Conforme podrán veure nostres llegidors per l'anunci de la primera plana, ja está en venda la comedia *Las fiestas de Nadal ó Astusias estudiantils*, y en son obsequi s'ha posat al preu de un ral.

DE FORA

En lo Centre Catolich de San Vicens dels Horts, durant las festas de la Purísima Concepció, 's celebraren:

Al matí comunió general obligatoria á tots los socis académichs; per la tarde, presentació de nostre digne Conciliari Doctor Rnt. D. José María Elías, Catedratic del Seminari, que se mostrá molt satisfet del carrech que li había confiat nostre Im. Prelat.

A la nit se va posar en escena lo interessant drama «Los Moneders falsos» y la pessa «Lo Promés de la Si'a», que foren del agrado del nombrós publich que ovacioná á nostres aficionats.

S' estrenaren tres decoracions, sa'a, carrer y sota terra. degudas al pinzell del conegut artista Anton Renau, que fou molt falicitat per propis y estranys.

Actualment s' estant ensejant «Los Pastorets», posats en música per lo Rnt. D. José Albareda, per lo que coneixém segurament tindrán bon exit, sobreso tint un coro de nenas que canta desde 'l publich.

—Lo día 8 del corrent, festivitad de la Inmaculada Concepció de María, se posá en escena al «Centre Moral Gironí» de Girona, lo preciós drama «San Hermenegildo ó el triunfo de la Religión», original del Reverent Dr. Joseph J. Gatell y la dive tida pessa catalana anomenada: «La vida al encant.»

—Al mateix día en lo teatre de la «Juventud Católica de Solsona», s' hi representaren las vistosas pessas «De solfa» y «Caborias», final'sant la festa ab la no menys vistosa sa'suela «El Parany». Prengueren part en lo desempenyo d' aquestas obras, entre altres, los Sres. Pensi, Boure, Subirá, Vilanova y Vilatova.

—També hem sapigut que al propi día de la Puríssima á la «Joventu Católica» de Sabadell, tingueren lloch lluhidas festas.

Correspondencia

M. Salvador.—Pactiquishi mes y veurèm. Lo qu' avuy m' ha enviat es molt dolent.

S. de Salvatoris.—Tindrem molt de gust en rebrel y complauré.

Aymant de Dolors.—Te alguns versos llarchs.

Juan Cardona.—¿Donchs si es indigna de publicarse, perquè l' envia? No ho compren vostè mateix?

Carles Agustí.—Al torn.

Albert Valentí.—Mirarem d' arreglarla.

Un barretinayre del Gés.—No m' acaba d' agradar.

J. Serra y Serra.—Quedarà cumplert lo seu desitj.

Karkinyoli.—Van molt be. Lo senyor administrador li dona las gracias anticipadas.

K. K.—*Bamos* que *boste* te molta *somvra* en escriure el catalá!

Rafel Ribé.—L' idea es molt gastada.

Nicomedes Nap y Col.—Mirarem de donarli cabuda.

Daniel Salvadó.—Gracias per las noticias

Manel Peñas.—Vostè ab el temps cregui que farà auca de redolins.

Joseph Piñol.—No va.

F. Gómez.—Idem.

Francesch Arqués.—Quedarà complaseu.

Joan Abras.—Le mateix li dihem.

Joan Roca Jové.—Anirá alguna cosa.

Lo noy del gos.—Lo seu dibuij l' hem enviat al museo del Louvre.

Oñiverta.—Serveixis pasar per la redacció.

(Lo que no 's menciona no serveix).

Solucions al número passat:

De la 1.ª conversa: VÍ
 De la 2.ª id. AVIA
 De las tarjetas: UN NIU DE RAHONS
 Xarada: CAULA.
 Gerogrichs comprimits: GIRASOL y

TRES CASOLAS

Avis

Lo dimecres prop passat se va posar á la venta la comedia d' actualitat, en un acte

LAS FESTAS DE NADAL

—= ó =—

Astucias estudiantils

en obsequi á sos llegidors.

LA BARRETINA cedeix dita obra al preu de **un ral.**

SERVEYS DE LA COMPANYÍA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Rio de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Poó.—156 expedicions anyals entre Càdiz y Tánger, arribant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s'anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixi's als Agent de la Companyía.